

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, С. Горова, Ю. Половинчак. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

№ 95
(17 грудня 2009 р.)

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	6
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС	9
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	13
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	17
ПОЛІТИКА	23
ЕКОНОМІКА	27

КИЇВ 2009

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Переговори з питань міжнародного співробітництва в енергетичній сфері Кабмін має проводити на основі директив Президента

Президент України В. Ющенко направив листа Прем'єр-міністрові Ю. Тимошенко, в якому звертає увагу на неприпустимість проведення міжурядових переговорів із зовнішньоекономічних питань з порушенням встановленого порядку та вимог інституційного механізму, визначеного відповідними Указами Президента України.

Президент посилається на інформацію, відповідно до якої Міністерство палива та енергетики України проводить роботу з підготовки Меморандуму про взаєморозуміння між Державною корпорацією з атомної енергії «Росатом» та Міністерством палива та енергетики України з розвитку співробітництва в галузі геологорозвідки, видобування та переробки уранових руд (далі – Меморандум).

«Такі дії відбуваються всупереч рішенню Ради національної безпеки і оборони України від 5 червня 2009 р. «Про розвиток ринків паливно-енергетичних ресурсів в рамках реалізації Енергетичної стратегії України на період до 2030 р.», введеного в дію Указом Президента України від 27 серпня 2009 р. № 681, згідно з яким Кабінет Міністрів України мав розробити проект міжурядової угоди із зазначених питань з Урядом Російської Федерації», – констатує глава держави.

У відповідності із вказівками Кабінету Міністрів України та керуючись рішенням Російсько-Української міждержавної комісії від 26 серпня 2009 р., яким визначено, що основним документом для співробітництва в урановій галузі має бути не міжурядова угода, а міжвідомчий Меморандум, Мінпаливенерго України планує найближчим часом підготувати та погодити з Російською стороною остаточну редакцію Меморандуму.

«Вказані дії уряду суперечать положенням Указів Президента України від 14 березня 2007 р. № 204, від 3 жовтня 2008 р. № 905, від 12 травня 2009 р. № 307-17т та є антиконституційними», – переконаний В. Ющенко.

Він нагадує, що про можливі ризики такого шляху розвитку сировинної бази ядерної енергетики України свідчать недоліки попереднього варіанту Меморандуму, проаналізовані під час підготовки засідання РНБО України з питань розвитку ринків паливно-енергетичних ресурсів у рамках реалізації Енергетичної стратегії України до 2030 р.

«Враховуючи зазначене, вважаю неприпустимим проведення переговорів із зовнішньоекономічних питань з порушенням встановленого порядку та вимог інституційного механізму, визначеного відповідними Указами Президента України», – йдеться у листі.

У зв'язку з цим Президент вимагає припинення дій Мінпаливенерго та Уряду України з подальшої розробки та погодження Меморандуму і внесення на

затвердження проекту директив на переговори з Російською стороною щодо міжурядової угоди згідно з відповідним рішенням РНБО України.

Враховуючи те, що питання міжнародного співробітництва в енергетичній сфері віднесено до особливо важливих питань національної безпеки, Президент звертає увагу керівника уряду на те, що відповідні переговори на міжурядовому та міжвідомчому рівні Кабінет Міністрів України має проводити, керуючись письмовими директивами, затвердженими в установленому порядку Президентом України, а переговори із зазначених питань на корпоративному рівні – на підставі урядових документів з урахуванням принципів, закладених у вищезгаданих директивах.

Крім того, для забезпечення постійного контролю щодо захисту національних інтересів, попередження і нейтралізації потенційних загроз в енергетичній галузі, Президент вважає за необхідне включити представників Апарату Ради національної безпеки і оборони України та Секретаріату Президента України до складу підкомісій з питань паливно-енергетичного комплексу та з питань атомної енергетики і ядерних матеріалів Комітету з питань економічного співробітництва Українсько-Російської міжвідомчої комісії (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2009. – 16.12).*

В. Ющенко: Моя політика ясна – членство України в ЄС та НАТО

Президент України В. Ющенко наголошує, що пріоритетами його політики є досягнення Україною членства у Європейському Союзі та НАТО. Про це глава держави заявив під час форуму Конгресу української інтелігенції у Переяслав-Хмельницькому на Київщині.

Процес європейської та євроатлантичної інтеграції насамперед вимагає реалізації цілого блоку реформ в націй державі, підкреслив В. Ющенко. Президент наголосив: «Кожного тижня Україна потребує реформ... займайтеся цим, реформуйтеся. Чекати, що півтора року нічого не робити і бути в Європі – це не та політика». Водночас глава держави констатував, що протягом останніх років, зокрема з точки зору економічних змін, такого реформування не відбулося. Він підкреслив, що уряд не проводить нагальних для держави реформ, оскільки вони не приносять політичних бонусів. «Реформи треба робити, хоч можливо, вони сьогодні не вигідні політикам», – сказав В. Ющенко.

У своєму виступі глава держави особливо звернув увагу на важливість продовження демократичного шляху, яким йде Україна протягом останніх п'яти років: «Україна немислима в майбутньому як суверенна держава, якщо у нас не буде демократії», – сказав він.

Окремо Президент окреслив основні пріоритети своєї політики. Йдеться про національне становлення, подальшу розбудову демократії та продовження курсу інтеграції до європейських та євроатлантичних структур. «Нам дуже важливо мати

свою державу, щоб мати свою мораль, церкву, сповідувати свою культуру», – сказав В. Ющенко. При цьому він наголосив, що «вбивство нації відбувається, коли нація втрачає свою мову і свою культуру» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2009. – 16.12).

Ю. Тимошенко: тримаємо високу культуру економічного і фінансового протистояння кризі

16 грудня за участю Прем'єр-міністра Ю. Тимошенко відбулось розширене засідання уряду та Всеукраїнський форум залізничників.

У своєму виступі під час форуму глава Кабінету Міністрів дала оцінку діям уряду у сфері розвитку залізничного транспорту. Відповідно до її висловлювань, «багато кроків було зроблено правильних і корисних, в тому числі те, що стосується тарифної політики, те, що стосується ...недопущення подальшого розпорошення залізничного майна, збереження залізничного транспорту як єдиного виробничо-технологічного комплексу і створення умов для зміцнення технічного потенціалу залізниці».

«Вже у 2008 р. Укрзалізницею було освоєно капітальних інвестицій на суму майже 11 млрд грн, що значно перевищує обсяг, який виділявся на цю мету у 2007 р. На оновлення рухомого складу у 2008 р., коли економіка була на підйомі, коли ми всі відчували розвиток всіх виробничих процесів, у той час ми спрямували 4,5 млрд грн або майже в 2,5 рази більше, ніж у 2007 р.

Уряд розпочав втілювати в життя політику оновлення, модернізації, реконструкції рухомого складу залізниці, а, крім того, і всіх систем життєдіяльності. Ми активізували в той час спорудження дуже важливого для держави залізнично-автомобільного мостового переходу через Дніпро в місті Києві. Урядом було прийняте рішення щодо відведення земельних ділянок для початку спорудження Бескідського тунелю на залізничній лінії Чоп-Львів. З 2008 р. розпочате здійснення пасажирських перевезень новим видом рухомого складу – рейковими автобусами, і лише декілька тижнів тому ми ще у Львові запустили один з таких маршрутів.

Місяць тому на саміті в Ялті, який відбувався між прем'єр-міністрами країн СНД величезний обсяг переговорного процесу і прийнятих рішень був присвячений спільній розбудові транзитних можливостей. І якраз там було прийняте рішення про спільне будівництво широкої колії до Відня. І хочу сказати, що саме це є нашою перспективою для того, щоб не втратити саме наш вплив на транзитні перевезення. І ми обов'язково цей проект зробимо реальністю, тому що вже сьогодні він починає активно обговорюватися, проектуватися, плануватися і, я переконана, буде введений в життя», – зазначила Прем'єр-міністр.

Також Ю. Тимошенко звернула увагу присутніх на рішення, підготовлені

урядом до ухвалення, які мають визначити перспективні напрями розвитку залізничної галузі. Серед них – Стратегія розвитку залізничного транспорту до 2020 р., яка визначить пріоритети розвитку залізничної галузі на досить довгострокову перспективу. Другий документ, який в розвиток стратегії визначає конкретні і чіткі кроки, які буде робити уряд разом з Укрзалізницею і разом з міністерствами, – Державна цільова програма реформування залізничного транспорту на 2010–2015 рр., яка міститиме план-графік урядових дій, план-графік заходів, і прийняття ключових і доленосних рішень. «Ми також сьогодні будемо затверджувати цілу низку проектів рішень, які стосуються ефективного використання транзитного потенціалу України. Саме там ми разом з вами проінвентаризували все, що заважає сьогодні рухатися транзиту через Україну, і цим проектом урядового рішення ми спробуємо зняти всі ці перешкоди і всі ці зайві нашарування. Ми будемо говорити також про те, що нашим залізницям потрібно буде повернути статус митного перевізника, тому що нелогічно, що це роблять якісь випадкові компанії, а залізниці не мають абсолютно такого статусу. І ми повернемо це для того, щоб можна було транзитні можливості Укрзалізниці посилювати, примножувати і зміцнювати.

Ми сьогодні будемо приймати проекти розпоряджень про підвищення ефективності транспортних зв'язків з Центральною Європою. Реалізація проектів дозволить організувати пряме залізничне сполучення залізничною колією шириною 1 тис. 520 мм за маршрутом Східна Азія – Австрія транзитом через Україну, суттєво збільшити транзитні перевезення через переорієнтацію євразійських вантажопотоків через залізниці України до Європи, знизити витрати та прискорити доставку вантажів за рахунок ліквідації перевантажувальних операцій на прикордонних станціях, удосконалити логістичні схеми транспортування вантажів між державами Європи з одного боку і країнами СНД з іншого, і, безумовно, збільшити доходність залізничного транспорту України від транзитних перевезень та, як зацікавленість Уряду, збільшення відрахувань до бюджету», – наголосила Ю. Тимошенко.

Ще одним важливим кроком уперед керівник уряду назвала затвердження плану заходів із впровадження електронного документообігу при вантажних перевезеннях на залізничному транспорті, що «надасть абсолютно нової якості функціонуванню документообігу Укрзалізниці». Для цього передбачено схвалення спеціального документу уряду «Про план дій щодо розвитку інтермодальних перевезень, формування конкурентного середовища в сфері діяльності операторів транспортно-експедиторських послуг».

За словами Прем'єр-міністра, ще один суттєвий блок питань стосується соціальної сфери, зокрема проблеми забезпечення житлом працівників галузі залізничного транспорту. Відповідно до висловлювань Ю. Тимошенко, уряд забезпечив умови для початку нової роботи Іпотечної державної установи. «Через Державну іпотечну установу та її цінні папери ми в кризу залучили великий обсяг фінансових ресурсів, більше 2 млрд грн, і ми знайшли недобудовані житлові

будинки, викупили в цих житлових будинках майже 5 тис. квартир тільки за півроку. За цей кошт добудували житлові будинки, і сьогодні ми видаємо ці житлові будинки тим, хто стояв у чергах в місцевих органах самоврядування, і ми сьогодні ці квартири видаємо. А потім бюджет буде 25 років спокійно розраховуватись, надавши квартири людям сьогодні.

І я хочу, щоб цей механізм, цю систему фінансування житла Державна іпотечна установа, Укрзалізниця, в тому числі, державні банки, в тому числі, Національний банк, змогли таку саму модель побудувати для працівників Укрзалізниці, де можна буде на пільгових умовах надати таке житло. І такі рішення ми сьогодні будемо з вами спільно приймати», – підкреслила глава Кабміну.

Наприкінці свого виступу Ю. Тимошенко зазначила: «Я хочу сказати вам, що, безумовно, проблем багато, і, безумовно, кожній країні неприємно жити і працювати в кризу, але, в той же час, важливо, що Україна, маючи стартові можливості для подолання кризи майже нульові через повну дезинтеграцію розпаду, нескоординованість державної влади, по багатьох показниках ми виглядаємо в кризу краще, ніж наші потужні сусіди, які мають жорстку вертикаль, які мають абсолютно скоординовану систему банківських процедур і процесів, і мають, у той же час, по багатьох галузях гірші результати подолання кризи, ніж ми. І я думаю, що ви часто чуєте такі заклики політиків до Уряду, що уряд запозичив стільки грошей, що потім потрібно буде півжиття віддавати нашим поколінням. Це абсолютно не відповідає дійсності. Я хочу, щоб ви як люди, які забезпечують функціонування дуже важливої, дуже вагової частини економічного життя країни, і, взагалі, життя країни, я хотіла, щоб ви знали, що я як Прем'єр-міністр ніколи не дозволю втягнути нашу країну в будь-які непрогнозовані борги, в тому числі, і державні борги.

Саме тому ми тримаємо високу культуру економічного і фінансового протистояння кризі» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2009. – 16.12).*

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор.

Электоральные предпочтения в Украине глазами российских экспертов

С приближением президентских выборов в Украине все больше активизируется работа по проведению социологических опросов и изучению общественного мнения не только украинскими компаниями и центрами, но и зарубежными. Так, опрос, посвященный предвыборной ситуации в Украине, был

проведен Всероссийским центром изучения общественного мнения с 1 по 6 декабря текущего года. Опрос проводился методом личного интервью жителей Украины в возрасте от 18 лет. Было опрошено 1200 человек в сорока городах Украины с населением, численностью от 100 тыс. человек и выше. Статистическая погрешность составляет 3,9 %.

О результатах проведенного исследования на пресс-конференции в информационном агентстве Интерфакс сообщил генеральный директор Всероссийского центра изучения общественного мнения (ВЦИОМ) В. Федоров.

Согласно результатам опроса, 70 % респондентов на предстоящих выборах обязательно будут голосовать, 19 % – скорее всего, проголосуют, 3 % – скорее всего, не будут голосовать, 6 % опрошенных – точно голосовать не будут и 2 % – затруднились ответить.

Существует некоторые отличия в том, как будут голосовать жители различных регионов Украины. На Западе существенно меньше тех, кто планирует обязательно прийти на выборы – 59 %. В Центре и на Востоке эта цифра значительно выше – 71 %. Скорее всего, голосовать будут – на Западе 34 % и 19 % – средняя цифра по другим регионам. 10 % респондентов в Центре уверены, что голосовать не будут. Не планируют голосовать также 3 % опрошенных на Западе и 4 % на Востоке.

Отвечая на вопрос, за кого бы вы проголосовали, если бы выборы президента Украины проходили в ближайшее воскресенье, 34 % респондентов отдали свое предпочтение В. Януковичу, 11 % – С. Тигипко и 10 % – Ю. Тимошенко.

„Разрыв, конечно, не большой и говорить о том, что Ю. Тимошенко уступает С. Тигипко, пока нельзя, с учетом того, что заявленная погрешность измерения 3,9 %. Важно то, что они практически сравнялись. Прежняя ситуация, когда есть два откровенно лидирующих кандидата – В. Янукович и Ю. Тимошенко, начинает меняться”, – говорил В. Федоров.

На четвертом месте в электоральных предпочтениях граждан Украины находится А. Яценюк с 6 %. П. Симоненко и В. Ющенко набирают по 3 %. Далее – В. Литвин и О. Тягнебок – по 2 %.

Против всех кандидатов хотят голосовать 7 % респондентов. 5 % – не принимали бы участие в выборах. И 15 % опрошенных – пока затрудняются ответить.

Относительно региональных предпочтений граждан Украины проведенное исследование показало, что в центре страны В. Янукович имеет поддержку в 17 %. На втором месте в этом регионе Ю. Тимошенко – 15 %. И на третьем – С. Тигипко (8 %).

На Востоке Украины предпочтения несколько иные. 47 % у лидера Партии регионов. На втором месте с результатом 12 % – С. Тигипко. И только 6 % у Ю. Тимошенко.

На Западе – ситуация диаметрально противоположная. Здесь лидирует Ю. Тимошенко (19 %). На втором месте – В. Ющенко (17 %). На третьем – С.

Тигипко (11 %). Далее А. Яценюк (10 %) и В. Янукович (9 %).

Согласно проведенного ВЦИОМ опроса, самый высокий антирейтинг у В. Ющенко (49 %). 38 % опрошенных заявили, что никогда и ни при каких условиях голосовать не будут за Ю. Тимошенко. На третьем месте в рейтинге антипатий В. Янукович (18 %). Далее: П. Симоненко (10 %), И. Богословская, В. Протывсих и А. Мороз (по 7 %), О. Тягнебок (6 %), С. Тигипко (2 %).

Отвечая на вопрос о том, кого хотели бы видеть граждане Украины участниками второго тура голосования на президентских выборах в Украине, 45 % опрошенных отдали свое предпочтение В. Януковичу. 27 % респондентов хотели бы видеть во втором туре С. Тигипко. 19 % – Ю. Тимошенко. 17 % – А. Яценюка. В. Литвина – 8 %. П. Симоненко – 7 %. В. Ющенко – 4 %. И. Богословскую – 4 %.

Лидером в списке „новых” политиков, по результатам опроса, является С. Тигипко (31 %). 23 % респондентов поддерживают А. Яценюка.

Присутствующий на пресс-конференции генеральный директор фонда «Петербургская политика» М. Виноградов также отметил: „В России сегодня видят, что нынешние украинские президентские выборы более суверенны. То есть, участие России и европейских партнеров Украины – незначительно и существенно ниже, чем это было на прошлых выборах. В России интерес к этой кампании несколько ниже, отчасти в связи с определенным разочарованием, касающемся Украины и в общественном мнении, и среди элит. Кроме того, Россия понимает, что Украина не является суперпрезидентской республикой и, соответственно, победа того или иного кандидата, по большому счету, ничего до конца не проясняет”.

В. Федоров, завершая выступление, подчеркнул, что сейчас уже не стал бы говорить о возможности преодоления Ю. Тимошенко разрыва с В. Януковичем. Это связано с тем, что „времени у президентской кампании реально осталось чуть больше двух недель до новогодних праздников. Потом – большая пауза. Перед выборами остается 3-4 дня для того, что бы народ вынырнул из праздников. Поэтому времени для того, что бы преодолеть разрыв Ю. Тимошенко с В. Януковичем не находится физически. Ее сегодняшняя задача не в том, что бы преодолеть такой разрыв, а в том, что бы остаться кандидатом №2”, – подчеркнул генеральный директор Всероссийского центра изучения общественного мнения.

(Информация «СІАЗ»)

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Половинчак, канд. іст. наук,
старш. наук. співроб.

Проблема вибору

Особливістю президентських виборів в Україні вже давно стали довгі бюлетені – і цього року Центральна виборча комісія прогнозувала реєстрацію до трьох десятків кандидатів. Але дійсність (можливо, кризові реалії, можливо – норми нового закону про вибори, що в п'ять разів збільшили заставу, яка до того ж повертатиметься лише учасникам другого туру) ці прогнози відкорегувала у бік зменшення. Утім 18 зареєстрованих кандидатів на пост Президента України все одно сформує достатньо довгий список. Очевидно, що з них лише двоє-трьох політиків реально боротимуться за пост президента на майбутніх виборах, у інших будуть якісно інші завдання. Президентські вибори – це не лише змагання між основними претендентами на посаду, але і можливість гравцям «другого ешелону» нагадати про себе, або накопичити політкапітал на майбутнє.

Всіх учасників президентської кампанії можна об'єднати у декілька груп. В першу чергу, фаворити: на сьогодні у президентській гонці лідирують **В. Янукович та Ю. Тимошенко** – за ними рейтинги, наявність значних фінансових, організаційних та інформаційних ресурсів.

За даними різних соціологічних опитувань, оприлюднених наприкінці листопада (компанією Research&Branding Group, „ФОМ-Україна”, TNS Ukraine, R&B Group) В. Януковича готові підтримати від 27,3 до 35,6 % опитаних; Ю. Тимошенко – від 14,8 до 17,9 %. Отже, поки що лідер найбільшої опозиційної сили випереджає Прем'єр-міністра приблизно на 10-12 %. Розрив у 8–10 % між цими претендентами показують всі соціологічні служби країни, зазначає старший науковий співробітник Інституту соціології НАН України І. Бекешкіна.

Утім, незважаючи на рейтингове відставання Ю. Тимошенко, вважати долю виборів вирішеною зарано. У резерві Прем'єра традиційно яскрава й енергійна кампанія та знаменитий «фінішний ривок» – на парламентських виборах 2006 і 2007 років результат БЮТ на 5–7 % перевищував дані передвиборних опитувань. «На електоральному полі Тимошенко працює багато кандидатів: Яценюк, Ющенко, Тягнибок і трохи Литвин. Якщо Тимошенко вдасться переманити прихильників цих кандидатів на свою сторону, у неї є шанс на перемогу», – вважає І. Бекешкіна.

Що врешті-решт виявиться більш вагомим – рейтинговий ривок В. Януковича на старті президентської гонки чи воля до перемоги Ю. Тимошенко – покажуть лише вибори. І хоча повноваження глави держави були урізані конституційною

реформою, боротьба за них лідерів Партії регіонів і БЮТ вестиметься з максимальним напруженням сил, і навряд чи комусь із решти кандидатів вдасться до завершення кампанії «втиснутися» у їхню «битву титанів». Рейтинги свідчать, що більшість виборців, навіть демонструючи розчарування фаворитами виборчих перегонів, не готові віддати свої симпатії, а з ними і голоси «умовно новим» політичним персонажам.

Втім, ще влітку соціологи не виключали, що серед фаворитів виборчих перегонів таки з'явиться нове обличчя – таку перспективу прогнозували **А. Яценюку** – ще в квітні-травні рейтинг лідера „Фронту змін” становив 13–14 %, з відставанням від Ю. Тимошенко в декілька відсотків. Проте наразі за даними різних соціологічних служб рейтинг А. Яценюка 4,6–9 %. Його відставання від Ю. Тимошенко збільшилося до 10–12 %, тобто, можна говорити про фактичну втрату політиком шансів на вихід у другий тур президентських виборів та його перехід у групу політиків так званого «другого ешелону».

До другого ешелону учасників президентської гонки експерти відносять політиків, які не мають реальних шансів на вихід у другий тур президентських виборів, але претендують на те, щоб поповнити представниками своєї політичної сили наступний склад Верховної Ради.

Директор Агентства моделювання ситуацій В. Бала вважає, що з`їзди партій кандидатів у Президенти України **А. Яценюка, В. Ющенко і С. Тігіпка** свідчать про те, що ці лідери та їхні партії чітко орієнтовані не на президентську, а на парламентську кампанію, а також на вибори до місцевих органів влади. «Можна впевнено говорити, що і Яценюк, і Тігіпка, і навіть Ющенко мобілізують власні партійні ресурси для участі в місцевих і позачергових парламентських виборах. Для них президентські вибори – це механізм власної політичної актуалізації, а для деяких – ще й звіт перед спонсорами за витрачені на цій кампанії кошти», – вважає В. Бала.

Очевидно, що аналогічні завдання ставить перед собою **А. Гриценко**: нинішні рейтингові показники «першого непрохідного» (за різними оцінками, в межах 1 % виборчих голосів) не залишають йому шансів на перемогу, але політик з успіхом може використовувати кампанію для нарощування популярності перед парламентськими виборами. «У нього є репутація незаплямованості. А це хороший козир в боротьбі за розчарованих виборців», – зазначає політолог В. Фесенко.

У діях **В. Литвина** політологи вбачають прагнення конвертувати свій рейтинг у збереження спікерського крісла до 2012 р.

П. Симоненко, окрім спільних з іншими кандидатами завдань, використовує президентську кампанію, щоб встановити монополію комуністів на лівому фланзі. „Єдиний кандидат від лівих” – бренд, що вимагає додаткового розкручування.

О. Тягнибок і Ю. Костенко – ідеологічні союзники, що, використавши агітаційні можливості президентської кампанії, врешті-решт зійдуться у боротьбі за націонал-демократичний електорат в ході парламентських і, особливо місцевих

виборів.

І. Богословська своєю участю в нинішній кампанії заявила про готовність стати вождем контр-еліт. Політолог В. Фесенко не виключає, що І. Богословська, яку деякі оглядачі називають технічним кандидатом, що виступатиме з критикою Ю. Тимошенко, має глобальніші плани. «У неї є певне електоральне ядро, що поділяє радикальні погляди, можливо, вона очолить проросійський проект, можливо, з російським капіталом», – говорить політолог.

Нагадати виборцям про себе спробують і **О. Мороз** та **Л. Супрун**.

Решта зареєстрованих кандидатів відносяться політологами до групи «технічних» і навряд чи справлять істотний вплив на перебіг виборчої кампанії. Їх роль, головним чином, обмежиться делегуванням своїх представників у виборчі комісії, що особливо важливо в базових регіонах для претендента на перемогу, та готовністю озвучувати критику на адресу власників високих рейтингів.

На відміну від технічних кандидатів, політики, віднесені до другого ешелону, працюють на нинішніх виборах в першу чергу на власну перспективу. Завдання цих політиків – як мінімум продемонструвати в першому турі президентських виборів результат близький до 3 % (прохідний бар'єр, подолання якого гарантує проведення політичної сили до Верховної Ради). Тобто, для кандидата в президенти, якому вдасться набрати більше 2 % голосів, матиме сенс балотуватися на найближчих (не виключено, позачергових) парламентських виборах; подолання 1 % бар'єру гарантуватиме участь у торгах в процесі формування політичних блоків. Не варто забувати, що на 30 травня призначено проведення виборів до місцевих органів влади, в ході яких зіграють свою роль мобілізовані штаби політичних структур.

І, нарешті, ще один нюанс: у другому турі президентських виборів (у його необхідності сумнівів немає) його учасникам буде необхідно заручитися підтримкою вчорашніх конкурентів. Отже, зібрані в першому турі голоси з більшим чи меншим успіхом можуть бути обміняні на обіцянки кадрових преференцій. А в тому, що торги активно вестимуться, експерти не сумніваються. «Єдиний значущий товар у цій грі – вплив, – відзначає керуючий партнер агентства PR-Service, віце-президент Української PR-ліги О. Дерев'янка. – Отримавши вплив, кандидати можуть отримати доступ до тих або інших посад у різних гілках держави, а з посадами – і до ресурсів».

Підтримка політиків другого ешелону в умовах, коли відрив у рейтингах фаворитів невеликий, може мати вирішальне значення. Не виключено, що кандидат, який матиме в ході президентських виборів третій чи четвертий результат, обмінює підтримку своїх виборців на одну з найпрестижніших посад в країні. В експертному середовищі популярною залишається думка, що «бронзовий призер» президентських перегонів зможе посісти крісло прем'єра. В. Янукович вже заявив про таку можливість. За його словами, у разі його обрання Президентом України дискусія про кандидатуру Прем'єр-міністра повинна вестися не на рівні Партії регіонів, а на національному рівні.

Вірогідно, обмірковувала таку перспективу і Ю. Тимошенко. Поки що ж вона заявила про наявність сценарію, при якому у разі перемоги на виборах В. Януковича прем'єром буде призначений В. Ющенко. «Вся ця група людей, там Ющенко, Янукович і всі, не буду перераховувати всю цю групу... вони вже чітко розпланували: Янукович – Президент, Ющенко – прем'єр, хто глава Національного банку, навіть прізвища називати не буду, але всі вони кандидати в Президенти», – сказала Ю. Тимошенко.

Проте подібні заяви варто розглядати швидше в контексті політтехнологічних виступів Ю. Тимошенко, ніж як реальний прогноз. В. Янукович вже заявив, що у разі перемоги на президентських виборах не буде пропонувати кандидатуру В. Ющенка на посаду прем'єр-міністра. „Апріорі не може бути мною запропонована кандидатура Ющенка Віктора Андрійовича, тому, що ми з ним політичні опоненти”, – зазначив він. Відкидає подібну можливість і В. Ющенко. «Прем'єр-міністром я не буду, тому що я буду Президентом», – заявив він. – «В інтригах з тими силами, які не працюють на Україну, я ніколи не був і ніколи не буду».

Зрозуміло, що не всі політики так званого «другого ешелону» можуть розраховувати на пропозицію зайняти посаду прем'єра. Власне, найбільш ймовірні претенденти – А. Яценюк і С. Тігіпка. Не дивно, що ці політики першими відреагували навіть не на відповідну пропозицію, а на її можливість: А. Яценюк заявив, що не збирається «йти на базар і міняти голоси на посади», а от С. Тігіпка, навпаки, готовий стати прем'єром при перемозі будь-якого з фаворитів. Його прем'єрські амбіції підкріплені і політичними рейтингами – саме у С. Тігіпка наразі одна найвищих динамік електорального зростання: за даними ряду соціопитувань він вийшов на третє місце в рейтингу кандидатів на посаду президента, поступаючись лише В. Януковичу та Ю. Тимошенко. Тому є вірогідність, що навіть якщо він не потрапить у другий тур, голоси саме його виборців можуть визначити ім'я майбутнього президента.

Утім, наразі у цьому питанні йдеться лише про «зондування ґрунту». По-перше, переговори якщо і вестимуться, то або напередодні, або після першого туру виборів. По-друге, існує ризик, і фаворити його усвідомлюють, що гіпотетичні претенденти на пост прем'єра можуть почати свою гру. А враховуючи впливовість посади прем'єр-міністра, переможець виборів зробить все можливе, щоб відповідну посаду отримала людина, що користуватиметься його довірою. «Думаю, кращий прем'єр при президенті Тимошенко – це Турчинов. Але багато що залежить від результатів першого туру, можливо, потрібно буде з кимось домовлятися», – говорить народний депутат-«бютівець» О. Ляшко. На власну «лаву запасних» орієнтуються і політики-«регіонами».

Водночас очевидно, що всі інші політсили спробують такої «монополізації влади» не допустити. А отже, швидше за все, і після виборів президента нас чекатимуть неспокійні часи.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин висловлюється за проведення всебічного розслідування рішень щодо передачі земель у приватну власність на Закарпатті.

Спілкуючись із журналістами після відвідання смт. Міжгір'я у середу, 16 грудня, В. Литвин зазначив, що жителі населених пунктів висловлювали обурення з приводу вирішення питань щодо їхньої власності на землю. «Люди обурені, що дідівська земля їм вже не належить», – зауважив керівник парламенту.

В. Литвин охарактеризував ситуацію з «земельним питанням» як «бандитизм». «Зараз є маса звернень людей, що у них місцеві князьки забирають землю», – зазначив керівник парламенту.

Зважаючи на це, В. Литвин вважає за необхідне провести аналіз усіх документів щодо видачі актів на володіння земельними ділянками і у разі виявлення незаконних обгородок визнати такі документи недійсними.

При цьому В. Литвин висловився за необхідність «максимально використовувати на користь українських громадян рекреаційні можливості Закарпаття, щоб сюди могли приїжджати і відпочивати люди з усієї України».

Торкаючись питання щодо незаконної вирубки лісів, Голова Верховної Ради України висловив занепокоєння рішенням уряду передати колишні колгоспні ліси у відання Держкомлісгоспу, оскільки, за його словами, «далеко не всі лісові ділянки залишаються у власності держави». В. Литвин повідомив, що він зробив відповідні запити з цього питання. Керівник парламенту також висловився проти прийняття рішень щодо вирубки лісів без урахування думки місцевої громади (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2009. – 16.12).*

Председатель Верховной Рады Украины В. Литвин прогнозирует, что государственный бюджет на 2010 г. будет принят в лучшем случае в марте 2010 г. Об этом сообщает пресс-служба спикера.

«Реальность такова, что бюджет будет принят в лучшем случае в марте следующего года, при условии, если все будет проходить штатно и не будет больших возмущений во время подсчета голосов и установления результатов выборов», – сказал В. Литвин, подчеркнув, что «лучше иметь несовершенный бюджет, чем никакого, поскольку при его отсутствии экономика будет управляться в ручном режиме».

Парламент до сих пор не получил доработанный проект главного финансового документа страны, подчеркнул спикер (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2009. – 16.12).*

Голова Верховної Ради України В. Литвин сподівається, що Президент України підпише закон про виділення коштів на боротьбу з епідемією грипу.

В. Литвин зазначив, що ухвалений Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2009 рік» (щодо фінансування заходів по боротьбі з епідемією грипу) є «неполітичним».

«Добре, що Верховна Рада досягла компромісу і прийняла цей закон», – сказав керівник парламенту, висловивши думку, що, зокрема, виділення субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів із запобігання поширенню та лікування грипу дозволить місцевим органам влади розв'язати проблеми, які з'явилися через «декларування державою допомоги, не підкріпленою відповідним фінансуванням».

За словами В. Литвина, наступним кроком має стати забезпечення належного контролю за тим, щоб ці кошти були використані виключно за призначенням (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua). – 2009. – 15.12).*

Верховна Рада прийняла за основу проект закону про тимчасові слідчі комісії.

Закон прийнято на основі попереднього закону від 3 березня 2009 р., який був ветований Президентом та визнаний КС неконституційним повністю.

Депутати мотивували свої дії тим, що Конституційний Суд розглянув зазначений закон не по суті, а по процедурі прийняття та набрання чинності.

Новим законопроектом пропонується врегулювати правовий статус і порядок діяльності тимчасових слідчих комісій та спеціальної тимчасової слідчої комісії для проведення імпичменту Президента.

Відповідно до проекту, підставами для утворення тимчасової слідчої комісії можуть бути повідомлення про порушення Конституції, законів органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими, службовими особами, керівниками (або посадовими особами, що виконують їх обов'язки) підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, об'єднань громадян, що становлять суспільний інтерес (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2009. – 17.12).*

Інцидент з міністром внутрішніх справ України Ю. Луценком в аеропорту Франкфурта-на-Майні мав негативні наслідки для іміджу України.

Про це сказав голова ТСК з питань розслідування інциденту за участю міністра внутрішніх справ України Ю. Луценка, який стався 4 травня 2009 р., та інших повідомлень про можливі зловживання з його боку Н. Шуфрич, виступаючи зі звітом на вечірньому засіданні парламенту.

За його словами, даний інцидент також мав негативні наслідки і для «наших дипломатичних стосунків». Народний депутат зазначив, що на телеканалах

багатьох країн було понад 100 повідомлень стосовно даного інциденту. Н. Шуфрич зазначив, що «пан Луценко вже є небажаним для перебування в декількох країнах, в тому числі і в Китаї, про що його вже попереджали».

Н. Шуфрич повідомив, що підготовлено проект постанови, яким передбачається звернутися від імені Верховної Ради України до Ю. Луценка «як до громадянина та міністра, щоб він дав відповідну згоду на отримання всіх матеріалів, пов'язаних з обставинами його затримання».

Він зазначив, що, відповідно до німецького законодавства, правоохоронні органи цієї країни можуть надати інформацію лише у випадку, коли на це буде дозвіл Ю. Луценка (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua). – 2009. – 15.12).*

ВРУ прийняла за основу проект Закону про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2009 р.» (щодо фінансової стабілізації підприємств вугільної галузі).

Зазначений законопроект (№ 5394) розроблений для створення законодавчих засад додаткової підтримки та фінансової стабілізації підприємств вугільної галузі.

У законопроекті пропонується створити додаткове джерело розрахунків енергогенеруючих компаній ТЕС за вугільну продукцію державних вугледобувних підприємств для забезпечення своєчасної виплати заробітної плати шахтарям.

З метою забезпечення додаткового джерела для оплати вугільної продукції законопроектом пропонується зменшити обсяг збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію, платником якої є ДП «Енергоринок», в сумі 245 млн грн у грудні поточного року.

Проект закону підтримали 369 народних депутатів (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua). – 2009. – 15.12).*

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин рекомендує парламенту прийняти за основу законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки агропромислового комплексу в умовах світової фінансової кризи».

На засіданні Комітету зазначалося, що законопроект (реєстр. № 5416) спрямований на відновлення створених для АПК сприятливих умов запобігання негативним наслідкам впливу світової фінансової кризи. Зокрема, шляхом запровадження норм, відповідно до яких сума податку на додану вартість, що сплачується до бюджету переробними підприємствами всіх форм власності за реалізовані ними молоко та молочну продукцію та іншу продукцію переробки спрямовується на виплату дотацій цим сільськогосподарським товаровиробникам

у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2009. – 16.12).*

Верховна Рада України ратифікувала Конвенцію про права інвалідів і Факультативний протокол до неї.

Згідно із Конвенцією, держави-учасниці зобов'язуються забезпечувати й заохочувати повну реалізацію всіх прав людини й основоположних свобод всіма інвалідами без будь-якої дискримінації за ознакою інвалідності.

В документі визначено, що «під час розробки й застосування законодавства й стратегій, спрямованих на виконання цієї Конвенції, і в рамках інших процесів ухвалення рішень з питань, що стосуються інвалідів, держави-учасниці тісно консультуються з інвалідами, зокрема, дітьми-інвалідами, й активно залучають їх через організації, що їх представляють».

Предбачено також, що «держави – учасниці цієї Конвенції визнають рівне право всіх інвалідів жити у звичайних місцях проживання, коли варіанти вибору є рівними з іншими людьми, і вживають ефективні і належні заходи для того, щоб сприяти повній реалізації інвалідами цього права та повному включенню й залученню їх до місцевої спільноти».

Держави-учасниці Конвенції зобов'язуються вживати належні заходи для усунення дискримінації стосовно інвалідів у всіх питаннях, що стосуються шлюбу, сім'ї, батьківства, материнства та особистих взаємин, нарівні з іншими (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2009. – 16.12).*

Кабінет Міністрів України готов внести в парламент доработанный проект бюджета на 2010 г. после утверждения Верховной Радой Украины выводов бюджетного комитета, заявил нардеп от фракции БЮТ С. Соболев.

Вместе с тем, он отметил, что бюджетный комитет уже подготовил свои предложения к проекту бюджета на 2010 г., однако необходимо, чтобы парламент их утвердил, после чего правительство их учтет при доработке бюджета.

Кроме того, он добавил, что в случае, если до конца года парламент не примет проект бюджета на 2010 г., то финансирование в 2010 г. будет на уровне 1/12 от бюджета 2009 г. (*Версии.com (www.versii.com). – 2009. – 16.12).*

Блок Юлії Тимошенко до президентських виборів не ініціюватиме зміну керівництва Національного банку України, повідомляє офіційний сайт Ю. Тимошенко.

«Сьогодні виповнюється п'ять років, коли закінчується строк повноважень голови Нацбанку. Це квота Президента, і він би мав внести нову кандидатуру, але в умовах виборчої боротьби він цього робити не буде, тобто ніхто змінювати

Стельмаха не буде на цьому етапі, а після перемоги Тимошенко на виборах Президента ми у безрезні спільно з нашими колегами у Верховній Раді призначимо фахового керівника НБУ», – заявив перший заступник голови фракції БЮТ А. Кожем'якін (*ИнтерМедиа Консалтинг (www.intermedia.org.ua)*). – 2009. – 16.12).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Ющенко готов к роспуску парламента, если новая Конституция не будет принята. Об этом он заявил во время интервью Одесской областной государственной телерадиокомпании.

Президент напомнил, что через механизм Национальной конституционной комиссии были наработаны соответствующие конституционные изменения, которые были поданы в парламент и вынесены на всенародное обсуждение.

«Сейчас закончилось всенародное обсуждение. Ответы на то, как бороться с коррупцией, выписаны и представлены», – отметил В. Ющенко.

«Я побеждаю на выборах, и мы проводим через парламент те инициативы, которые есть, или если не проводим – я распускаю парламент, обращаюсь к нации – давайте через всенародный референдум принимаем Конституцию и по ней начинаем учить жить самых высоких политиков», – подчеркнул Президент (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2009. – 16.12).

Президент Украины В. Ющенко считает, что он больше всех пострадал от победы в Украине свободы слова.

Об этом глава государства сказал, выступая на региональном форуме Конгресса украинской интеллигенции в Одессе. В то же время Президент подчеркнул, что он готов и в дальнейшем терпеть, поскольку без сохранения свободы слова демократия не возможна (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2009. – 16.12).

Президент України вимагає від уряду відмовитися від намірів ручного розподілу бюджетних коштів і надати проект Державного бюджету на 2010 р. до Верховної Ради України.

Про це повідомила під час брифінгу прес-секретар Президента І. Ванникова.

«Глава держави звертається до Кабінету Міністрів України з вимогою виконати приписи законодавства і подати на розгляд Верховної Ради України доопрацьований проект Державного бюджету України на 2010 р.», – наголосила вона. На переконання Президента, відсутність ухваленого бюджету несе низку

надзвичайно серйозних загроз. По-перше, це означатиме, що з січня 2010 р. щомісячно можуть бути профінансовані лише витрати у обсязі 1/12 від бюджету 2009 р. «Отже, ціла низка соціальних виплат, не кажучи вже про доплати і анонсовані підвищення доходів, не будуть виплачені», – констатувала речник Президента. По-друге, нагадала вона, місцева влада не зможе коректно сформулювати бюджети відповідних територій – що означатиме нефінансування важливих місцевих програм. «Зрештою, залишається незрозумілим механізм фінансування виборів Президента України», – сказала прес-секретар.

«Зважаючи на такі серйозні наслідки для всієї країни, неподання проекту бюджету Кабінетом Міністрів можна пояснити лише одним: бажанням керівництва уряду розподіляти під час виборчої кампанії кошти в ручному режимі, без контролю і звіту», – передала позицію глави держави у цьому питанні його прес-секретар.

Вона додала, що це дозволить уряду заохочувати певні категорії громадян – особливо тих, від кого залежить процес голосування і визначення результатів виборів – і при цьому нехтувати інтересами решти українців. «Президент В. Ющенко вважає таку практику неприпустимою і вимагає від Кабінету Міністрів надати до Верховної Ради України проект Державного бюджету на 2010 р.», – підкреслила І. Ванникова (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2009. – 16.12*).

Президент України сподівається на конструктивну громадянську та державницьку позицію Верховної Ради України у питанні притягнення до політичної відповідальності – звільнення з посади – міністра внутрішніх справ України Ю. Луценка.

Про це повідомила під час брифінгу прес-секретар Президента І. Ванникова.

Вона нагадала, що глава держави, відповідно до Конституції України, звернувся до Прем'єр-міністра щодо необхідності звільнення Ю. Луценка з посади міністра внутрішніх справ. «Адже, на жаль, міліція під керівництвом Ю. Луценка демонструє прогресуючу нездатність упоратися із загрозами безпеці громадян і громадському порядку. Реальні показники боротьби із злочинністю погіршуються. Сумною традицією стали повідомлення про зухвалі злочини – пограбування, вбивства, напади. Залишаються нерозкритими резонансні справи, уникають правосуддя суб'єкти, які підозрюються у важких злочинах. Зокрема, міліція і далі неспроможна знайти В. Лозинського», – констатувала прес-секретар. Вона також вказала на те, що у кращому випадку, лише імітується боротьба з корупцією.

При цьому свої непрофесійні дії та провальні результати роботи Ю. Луценко намагається перекласти на інших, що свідчить і про нездатність, і про небажання виправляти недоліки у роботі.

Відтак, відповідь, яку будуть спроможні дати фракції Верховної Ради України, свідчитиме, наскільки щирими є народні депутати у своїх запевненнях

щодо піклування про безпеку і захист громадян, боротьбу з корупцією і підвищення ефективності правоохоронної системи України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2009. – 16.12).

Премьер-министр Ю. Тимошенко формирует условия для внедрения посреднических теневых схем на внутреннем и внешнем рынках газа. Об этом заявил Б. Соколовский, уполномоченный Президента по международным вопросам энергетической безопасности.

По его словам, окружение Ю. Тимошенко, вопреки позиции руководителей НАК «Нефтегаз Украины», прорабатывает вопрос относительно привлечения компании «Итера» в качестве внешнего посредника для поставок газа в Украину, передает пресс-служба В. Ющенко.

По информации эксперта, сейчас при участии внутреннего посредника – «Газпромзбут Украина» готовятся схемы перепродажи уже оплаченного газа, который размещен в украинских газовых хранилищах.

«Газпромзбут Украина» планирует покупать газ в украинских ПГС по ценам четвертого квартала 2009 г. – 200–208 долл. за тыс. куб. м, а продавать – украинским предприятиям по ценам в следующем году 300–330 долл.

«По-видимому, именно для таких теневых схем, без наименьшего государственного интереса, и была внедрена на украинский внутренний рынок эта 100 % дочерняя компания «Газпрома» по договоренностям Тимошенко и Путина 19 января 2009 г.», – объясняет Б. Соколовский (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2009. – 16.12).

Государственный бюджет Украины на 2010 г. может быть принят после президентских выборов, считает Премьер-министр Украины Ю. Тимошенко. Об этом она заявила выступая на Всеукраинском форуме железнодорожников в формате расширенного заседания Кабинета Министров в среду, 16 декабря, в Киеве.

«Я думаю, что вы хорошо знаете и наблюдаете за тем, что бюджет на 2010 г. будет, скорее всего, принят после президентской кампании. Сегодня конкуренция между кандидатами в Президенты просто не позволяет сконцентрировать необходимое количество голосов в парламенте и принять бюджет», – заявила Премьер.

При этом, по ее словам, Бюджетным кодексом строго предусмотрен порядок выполнения бюджета на 2010 г., «который не только ни на копейку, не только не уменьшит финансирование „Укрзалізниці“, но вернет в первом квартале следующего года возможность „мощного“ финансирования железнодорожной отрасли» (*ОЛИГАРХ.Net (oligarh.net)*). – 2009. – 16.12).

Із 1 березня 2010 р. пільги на залізничні перевезення будуть припинені. Про це на розширеному засіданні Кабінету Міністрів повідомила Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко.

«Із 1 березня 2010 р. всі пільги – ті чи інші, які пов'язані з кризою, які пов'язані з роботою спеціальних підприємств, які мають спеціальні дозволи на пільгові перевезення, – будуть припинені... Всі мусять платити нормальну ринкову ціну», – сказала Ю. Тимошенко (*ИнтерМедиа Консалтинг (www.intermedia.org.ua). – 2009. – 16.12).*

Кабинет Министров обязал центральные и местные власти информировать общественность о принятых мерах по борьбе с коррупцией, а также о фактах привлечения должностных лиц к ответственности за преступления в служебной деятельности. Об этом говорится в постановлении Кабмина № 1336 от 8 декабря.

Етим постановлением правительство утвердило порядок информирования общественности о результатах работы в сфере противодействия коррупции.

Согласно документу, госорганы должны размещать на информационных стендах в приемных, на своих веб-сайтах и в СМИ информацию о должностных лицах, которым можно сообщить о совершении коррупционных правонарушений, о лицах, ответственных за сотрудничество с правительственным уполномоченным, нормативно-правовые акты по противодействию коррупции, информацию о коррупционных правонарушениях, вызвавших широкий общественный резонанс, факты раскрытия преступлений в служебной деятельности и привлечения должностных и юридических лиц к ответственности.

Госорганы должны информировать о проделанной работе правительственного уполномоченного с указанием количества лиц, в отношении которых составлены протоколы о коррупционных правонарушениях, в отношении которых вступил в силу обвинительный приговор суда, на которых наложено административное взыскание, а также данные о размере причиненных коррупционными правонарушениями убытков, состоянии и объемах их компенсации.

Правительственный уполномоченный должен обобщить эту информацию и обнародовать ее ежегодно до 1 апреля в печатных общегосударственных СМИ и на правительственном портале.

Ето постановление вступает в силу с 1 января 2010 г. (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2009. – 16.12).*

Прем'єр Ю. Тимошенко просить Польшу та ОБСЄ направити спостерігачів на вибори Президента.

Про це вона заявила під час зустрічі з міністром закордонних справ П. Радославом Сікорським.

«Я дуже прошу вашої підтримки, ОБСЄ, всіх людей доброї волі, які завжди підтримували демократію в Україні, і хочу запросити в Україну для захисту результатів виборів», – зазначила Ю. Тимошенко.

За її словами, «головне завдання – захистити результати виборів» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2009. – 16.12).

Премьер-министр Украины Ю. Тимошенко считает, что смена руководства Национального банка после завершения политического кризиса позволит провести масштабную реконструкцию Государственной администрации железнодорожного транспорта Украины («Укрзалізниці»).

Об этом она заявила, выступая на Всеукраинском форуме железнодорожников, проходящем в формате расширенного заседания Кабинета министров Украины в среду в Киеве.

«Когда пройдет это политическое напряжение, когда закончится эта политическая непрогнозируемость и политический хаос, мы за несколько месяцев сможем поменять руководство Национального банка и абсолютно четко построить масштабную систему финансирования, переоснащения и реконструкции «Укрзалізниці» с привлечением внутренних финансовых ресурсов через государственные банки Украины», – сказала Ю. Тимошенко.

По мнению Премьера, вследствие таких действий «будет сделана ставка» на развитие украинской машиностроительной отрасли (*Вовремя.info (www.vovremya.info)*. – 2009. – 16.12).

Министр иностранных дел П. Порошенко обвинил Российскую Федерацию в дискредитации Украины. В частности, он указал на многочисленные попытки российских СМИ поставить под сомнение надежность Украины как поставщика газа в Европу. Об этом он заявил на заседании общественного совета при МИД.

«Уже целый год в информационном пространстве распространяются слухи о неспособности Украины обеспечить бесперебойный транзит газа в Европу», – заявил министр. По его словам, распространение информации, дискредитирующей нашу страну, можно расценивать как «осознанные попытки манипулировать сознанием украинцев» (*УРА-Информ (ura-inform.com)*. – 2009. – 16.12).

Главным условием для выделения следующего транша кредита МВФ является разработка более реального проекта бюджета на следующий год. Об этом заявил заместитель министра финансов А. Савченко в эфире 5 канала.

«Главное условие – сделать бюджет более реальным, а значит более жестким», – сказал он.

«Зарплата, по крайней мере, работников бюджетной сферы, должна расти в следующем году только на уровне инфляции, то есть реально это где-то на 10–11 %, а не больше, как это было предусмотрено», – отметил чиновник.

«Бюджетный дефицит должен составлять 3 %, а с Нафтогазом – 4 %, а не 6–7 %, как это было запланировано», – заявил А. Савченко.

Он также подчеркнул, что «требования новых социальных законов ведут не к уменьшению бюджетного дефицита, а к его существенному увеличению».

«Надо сокращать бюджетный дефицит. Надо посмотреть на прогноз ВВП, который будет в следующем году меньше, чем ожидают депутаты, и корректировать наши расходы», – заявил замминистра.

«Мы ожидаем, что весной мы будем иметь больше поступлений в бюджет, и тогда сможем пересмотреть этот бюджет и увеличить зарплату, социальные выплаты, но на базе реальных поступлений», – подчеркнул А. Савченко (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2009. – 16.12).

Проект меморандума о взаимопонимании между государственной корпорацией по атомной энергии „Росатом” и Министерством топлива и энергетики Украины по развитию сотрудничества в области геологоразведки, добычи и переработки урановых руд в существующем варианте не может быть подписан, считает уполномоченный президента Украины по международным вопросам энергетической безопасности В. Ющенко Б. Соколовский.

По его словам, проект в настоящее время находится на завершающей стадии проработки. Б. Соколовский отметил, что проект меморандума разработан и согласован с участием представителей соответствующих украинских и российских министерств и организаций – во исполнение решения от 26 августа 2009 г. подкомиссии по вопросам атомной энергии и ядерных материалов комитета по вопросам экономического сотрудничества российско-украинской межгосударственной комиссии, возглавляемого сопредседателями – премьер-министрами Украины и Российской Федерации Ю. Тимошенко и В. Путиным.

Задекларированная цель документа – формирование договорной базы для развития украинско-российского сотрудничества в сфере освоения природных запасов урана в Украине.

Глава государства поручил специалистам Секретариата Президента Украины, СНБО и СБУ срочно в течение 24 часов проанализировать меморандум на предмет его соответствия украинским национальным интересам и действующему законодательству Украины.

Особую обеспокоенность, как заявил представитель президента Украины по международным вопросам энергетической безопасности Соколовский, вызывает

статус меморандума, которому предлагается придать функции бессрочного соглашения. При этом настаивает задекларированный приоритет российской стороны по освоению украинского государственного Новокозантиновского месторождения в Кировоградской области, неравноправие сторон в отношении обязательств и рисков и т.д. (*Versii.com (www.versii.com)*). – 2009. – 16.12).

Министр здравоохранения Украины В. Князевич заявляет, что на подготовку к борьбе со второй волной эпидемии гриппа нужно не менее 3,8 млрд грн. Он заявил также, что в такой ситуации не может взять на себя ответственность за то, насколько хорошо украинская медицина подготовится ко второй волне эпидемии.

Так, отвечая на вопрос, сколько денег нужно в идеале на подготовку ко второй волне эпидемии, В. Князевич сказал: «По нашим подсчетам, нужно 3,8 млрд грн до марта. Но вы видите, нам и миллиарда не хотят давать. Ну, будет уже, как будет».

Также следует отметить, что деньги, предоставленные на борьбу с гриппом, Минздрав планирует закупить реанимационное оборудование, вакцину, лекарства. Впрочем, удастся ли освоить 608 млн грн за полмесяца, чиновники отмалчиваются (*NEWSru.ua: Новости Украины (rus.newsru.ua)*). – 2009. – 16.12).

ПОЛІТИКА

Ивано-Франковская городская организация Народного Руха Украины решила выйти из партии. Об этом сообщил бывший председатель городской организации НРУ М. Ивасютин.

«Можно сказать, что городской организации Народного руха уже не существует», – сказал он, сославшись на результаты голосования делегатов второго этапа конференции городской организации НРУ 11 декабря 2009 г.

По информации М. Ивасютина, из более 70 делегатов, принявших участие в конференции, 61 проголосовал «за» выход городской организации из НРУ, 5 голосовали «против», 2 – воздержались.

«Нынешняя верхушка НРУ под руководством Б. Тарасюка сблизилась с Блоком Юлии Тимошенко, программные принципы которого целиком расходятся с программными целями и идеологическими принципами НРУ, принятыми ещё во время руководства Рухом В. Чорновила», – объяснил М. Ивасютин причину такого решения конференции.

Таким образом, подчеркнул он, городская организация выразила своё несогласие с решением НРУ о поддержке на президентских выборах Ю. Тимошенко (*NEWSru.ua: Новости Украины (rus.newsru.ua)*). – 2009. – 16.12).

Відмова основних кандидатів у Президенти від дебатів у прямому ефірі є свідченням страху перед виборцями. Так прокоментував лідер «Єдиного центру» В. Балога відмову деяких кандидатів від участі в передвиборчих дебатах.

«Політики забирають у людей право на свідомий вибір. Для них простіше оплатити замовні статті та рекламу, аніж відстояти свою позицію у відкритій дискусії. Це – політичне шахрайство», – вважає В. Балога.

Він запропонував кандидатам, яких не влаштовує наявний формат дебатів, запропонувати власний формат їх проведення. «Головне, щоб виборці змогли оцінити кандидата у живій, а не зрежисованій штабом дискусії – його вміння формувати думки, висловлювати та обґрунтовувати свою позицію, обізнаність з положеннями своєї програми та готовність захищати в ній кожному. Тому незрозумілою є позиція кандидатів, які спочатку заявляють, що їх не пускають у прямий ефір, а потім відмовляються від участі в теледебатах», – наголосив політик.

Лідер «Єдиного центру» закликав кандидатів, які відмовилися від участі у дебатах на Першому національному каналі, все-таки домовитися між собою про проведення двосторонніх дискусій у прямому ефірі. «Будь-який телевізійний канал із радістю виділить найкращий ефірний час для такої політичної дуелі. Всі кандидати в президенти повинні довести, що вони не бояться вступати в дискусію і відкрито відстоювати свою думку», – вважає В. Балога (*ИнтерМедиа Консалтинг (www.intermedia.org.ua). – 2009. – 16.12).*

Активисты Народной Армии Спасения провели акцию протеста возле Секретариата Президента. Главное требование – прекратить фальсификации и манипулирование на государственном телевидении и уволить руководство УТ-1, которое нарушает Конституцию и законы Украины.

Народная Армия Спасения считает, что именно действующий Президент В. Ющенко и его «кумовья» несут ответственность за цензуру и другие нарушения, и требует прекратить фальсификации, наказать виновных и предоставить кандидату на пост Президента от Народной Армии Спасения А. Пабату законную полученную возможность принять участие в программе «Золотая булава».

В завершение активисты Народной Армии Спасения передали в Секретариат Президента пластилиновой булаву. По мнению активистов, она символизирует циничность и лживость действующего Президента в отношении свободы слова в стране (*From-ua (www.from-ua.com). – 2009. – 16.12).*

Нежелание правительства направлять в парламент проект государственного бюджета на 2010-й год связано с намерением использовать

бюджетные средства вручную, в том числе на проведение избирательной кампании, считает лидер Партии регионов В. Янукович.

«Это (отказ правительства направлять в парламент проект госбюджета-2010) связано с тем, что правительство не хочет прозрачно использовать деньги налогоплательщиков. Если посмотреть, как проводится избирательная кампания, мы увидим, что сегодня Премьер-министр проводит свои PR-акции только за счет бюджета», – сказал он журналистам в Николаеве.

Кроме того, В. Янукович напомнил, что правительство так и не отчиталось о выполнении государственного бюджета в 2009 г. По его словам, бюджетные средства также были использованы непрозрачно (**PRESIDENT.org.ua (president.org.ua). – 2009. – 16.12).**

Відмова від участі у телевізійних дебатах кандидатів на пост Президента України – це прояв неповаги насамперед до всіх громадян України. Таку думку висловила кандидат у Президенти І. Богословська.

«Ю. Тимошенко, В. Ющенко, В. Янукович, В. Литвин увійдуть в історію як політичні боягузи», – так І. Богословська прокоментувала відмову своїх суперників по передвиборчій кампанії від участі в дебатах.

«Я неодноразово закликала всіх претендентів на пост Президента провести публічні теледебати. Зараз більшість виборців в Україні за місяць до виборів не знають, за кого голосуватимуть. Відкриті і спільні теледебати дали б можливість визначитися українцям. Але очевидно, що політиків „старої” влади влаштовує ця ситуація – у каламутній воді легше рибку ловити», – зазначила І. Богословська.

Вона також звинуватила Ю. Тимошенко, В. Ющенка та В. Януковича в тому, що вони «всіляко уникають публічних дебатів з іншими претендентами на пост Президента і висловлюють згоду розмовляти лише між собою». «Вони погоджуються прийти на ефір лише тоді, коли там немає їхніх опонентів та професійних журналістів, коли тема розмови і запитання попередньо зрежисовано. Це справжня профанація, а не відкриті, прозорі і чесні вибори», – зауважила кандидат на пост Президента.

Вона також наголосила на необхідності законодавчого закріплення обов'язкової участі в дебатах кандидатів у Президенти (**ИнтерМедиа Консалтинг (www.intermedia.org.ua). – 2009. – 16.12).**

Серед 18-ти претендентів на посаду Президента лідерами є В. Янукович та Ю. Тимошенко. Про це свідчать результати соціопитування «Електоральний вибір Президента – 2010», яке проводив центр суспільно-інформаційних технологій «Соціальна перспектива» з 1 по 10 грудня 2009 р.

На запитання, якщо ви візьмете участь у виборах Президента, то за кого проголосуєте, 31,5 % респондентів відповіли за В. Януковича, 20,3 % – за

Ю. Тимошенко, 6,3 % – за С. Тігіпка, 5,9 % – за А. Яценюка, 5,3 % – за В. Литвина.

За П. Симоненка проголосували б 4,2 %, за В. Ющенко – 3,2 %, за О. Мороза – 2,1 %. Не підтримали б жодного з кандидатів – 6,1 % опитуваних.

Як зазначив під час прес-конференції директор Центру суспільно-інформаційних технологій І. Буров, результати опитування свідчать, що ніхто з кандидатів не набрав би більшості голосів, необхідної для перемоги, «тому впевнено можна сказати, що відбудеться другий тур виборів, у якому братимуть участь В. Янукович та Ю. Тимошенко».

За його даними, якщо у другий тур президентських виборів вийдуть Ю. Тимошенко та В. Янукович, то за лідера ПР проголосували б 50,3 % респондентів, а за Ю.Тимошенко – 38,2 %.

Не підтримали б жодного з кандидатів – 3,6 %, а 7,9 % – не визначилися з відповіддю (*ИнтерМедиа Консалтинг (www.intermedia.org.ua). – 2009. – 16.12).*

Якщо наступним президентом України стане В. Янукович, 56,5 % опитаних львів'ян готові спокійно визнати ці результати виборів. Однак 21,4 %, а це фактично кожен пятий, респондентів не визнаватиме таких результатів виборів, і готові до участі в акціях непокори. Ще 21 % респондентів вважає, що у такому випадку доцільне об'єднання органів місцевого самоврядування Західної України для захисту прав і свобод регіону, – повідомила 16 грудня результати соціологічного дослідження, проведеного Українським центром вивчення громадської думки Соціоінформ 20 листопада – 12 грудня 2009 р. директор УЦВГД Н. Зайцева-Чіпак.

За її інформацією, 7 % опитаних львів'ян, у разі обрання В. Януковича Президентом України, готові вимагати переходу до федеративного устрою держави (*Четверта Влада (www.4vlada.net). – 2009. – 16.12).*

Премьер Украины Ю. Тимошенко, вероятнее всего, уйдет с политической арены, высокий антирейтинг сделал ее практически неизбираемым кандидатом в Президенты. Об этом заявил президент исследовательского центра «Политическая аналитика» М. Тульский.

По его словам, до конца прошлого года Ю. Тимошенко была реальным претендентом на президентский пост, но экономический кризис, который очень сильно ударил по Украине, очень сильно ударил и по рейтингу Ю. Тимошенко. Политолог напомнил, что в 2009 г. Украина вошла в тройку стран мира с наибольшим промышленным спадом.

«В текущем году Тимошенко нарастила огромный антирейтинг, а положительный ее рейтинг снизился. И главное даже не то, что положительный снизился, главное, что очень сильно вырос отрицательный рейтинг, – сказал М. Тульский. – Процент тех, кто оценивает ее деятельность негативно, процент тех, кто ни в коем случае за нее не проголосует очень вырос, поэтому сейчас

Ю. Тимошенко практически неизбираемый кандидат в Президенты».

Социологические исследования подтверждают, что Ю. Тимошенко во втором туре проигрывает В. Януковичу, отметил эксперт. «Поскольку у нее нет поддержки внутри страны, нет союзников, Ю. Тимошенко старается наладить отношения с Кремлем», – заметил эксперт (*Четверта Влада (www.4vlada.net)*. – 2009. – 16.12).

ЕКОНОМІКА

Министерство финансов привлекло 388 млн грн в результате трех размещений облигаций внутреннего госзайма (ОВГЗ), которые проводились в декабре текущего года. Об этом сообщила пресс-служба Минфина.

Так, первым размещением краткосрочных государственных облигаций привлечено в госбюджет 10,477 млн грн, при этом уровень доходности составил 20 %. Следующее заимствование ОВГЗ принесло 66,772 млн грн при уровне доходности 24,0 % годовых.

Третье размещение среднесрочных ОВГЗ позволило правительству пополнить госбюджет на 31,077 млн грн при гарантировании держателям облигаций уровня доходности в 25,0 %.

Всего за предыдущие 11 месяцев Министерство финансов пополнило госбюджет путем выпуска ОВГЗ на 16,47 млрд грн, по данным Нацбанка. При этом за указанный период было выплачено 14,059 млрд грн в качестве купонного дохода и с целью погашения предыдущих выпусков ценных бумаг правительства (*МинПром – інформація бизнес-класа (minprom.ua)*. – 2009. – 16.12).

Уровень польских инвестиций в Украину в 2009 г. вырос на 24 % по сравнению с прошлым годом. Об этом на брифинге заявил министр иностранных дел Украины П. Порошенко по результатам встречи со своим польским коллегой Р. Сикорским. П. Порошенко отметил высокий уровень сотрудничества между обеими странами в реализации ряда общих проектов, в частности проекта «Восточное партнерство», ГУАМ – Польша. Он также отметил, что Украина и Польша договорились начать сотрудничество в формате форума партнерства, где регулярно будут обсуждаться важные для обеих стран вопросы (*Трибуна (tribuna.com.ua)*. – 2009. – 16.12).

За підсумками 2009 р. «Укрзалізниця» недоотримає 14 млрд грн. Про це під час розширеного засідання уряду та всеукраїнського форуму залізничників заявив генеральний директор Укрзалізниці М. Костюк.

«В сумі за цей рік ми недоотримаємо 14 млрд грн надходжень», – сказав він.

Також, за його словами, у 2009 р. обсяги перевезень скоротилися на 30 % в порівнянні з минулим роком.

«Однак в останні місяці завдяки транзитним перевезенням показники збільшуються... Ріст перевезень на сьогоднішній день зріс на 3–4 %», – додав М. Костюк.

Також він повідомив, що «Укрзалізниця» веде переговори зі Світовим банком про отриманні кредиту на модернізацію об'єктів інфраструктури (*ИнтерМедиа Консалтинг (www.intermedia.org.ua). – 2009. – 16.12).*

НАК «Нафтогаз України» вкотре нагадує, що постачання природного газу в Україну здійснюється згідно з довгостроковим контрактом з ВАТ «Газпром», укладеним 19 січня 2009 р. Угода не передбачає залучення посередників до процесу поставок природного газу. Єдиним постачальником газу в Україну визначено НАК «Нафтогаз України». Про це йдеться у заяві компанії, текст якої ІМК передали із прес-центру «Нафтогазу».

У питанні постачання газу з Росії компанія чітко дотримується директив уряду щодо неможливості повернення посередників на газовий ринок. Нагадуємо, що Прем'єр-міністр України Ю. Тимошенко неодноразово підкреслювала, що газ в Україну з Росії постачатиметься виключно на умовах прямих договорів між НАК «Нафтогаз Україна» та ВАТ «Газпром» (Росія). Це і зафіксовано умовами довгострокового договору.

«Ще раз підкреслюємо: спільна позиція уряду і НАК «Нафтогаз України» полягає в прямих поставках російського газу без жодного посередника», – йдеться в заяві компанії.

Зважаючи на те, що подібні заяви про газових посередників лунають у розпал виборчої кампанії, НАК «Нафтогаз України» вкотре звернулася до політиків, органів державної влади усіх рівнів та експертів з вимогою припинити нагнітати напругу навколо діяльності найбільшої бюджетоутворюючої Компанії України (*ИнтерМедиа Консалтинг (www.intermedia.org.ua). – 2009. – 16.12).*

Зростання валового внутрішнього продукту України в 2010 р. може скласти 3,5 % при інфляції 11,8 %.

Таке значення оцінок зафіксовано за підсумками грудневих розрахунків п'ятнадцяти учасників консенсус-прогнозу, що проводиться під егідою українського ділового журналу «Експерт».

Відповідно до прес-релізу організаторів дослідження, максимальні і мінімальні оцінки аналітиків значно відрізняються: щодо зростання ВВП очікування перебувають у діапазоні від 0,5 % до 5 %, з інфляції – від 9 % до 20 %.

У прес-релізі вказується, що в 2009 р. експерти очікують падіння ВВП на

13,9 %.

«Серед секторів економіки найкраща динаміка очікується (у 2010 р.) у промисловості та будівництві (по 6,8 %), при цьому виробництво в металургії виросте на 10 %, а в машинобудуванні – на 15 %», – вказується в прес-релізі.

Аналітики дослідних інститутів, банків і інших фінустанов пов'язують пожвавлення в українській економіці з активізацією світової економіки: профіцит сальдо поточного рахунку платіжного балансу прогнозується на рівні 0,5 %, а обсяг міжнародних резервів Національного банку близько 25,2 млрд дол. (на кінець 2010 р.).

Середньорічний обмінний курс експерти прогнозують на рівні 8,20 грн/дол.: розкид прогнозів – 7,70–9,50 грн/дол.

«Рівень безробіття буде знижуватися повільно. Якщо в 2009 р. незайнятість очікується на рівні 10,5 % серед людей 15-70 років (методологія Міжнародної організації праці), то в 2010 р. цей показник знизиться до 9 %, а серед громадян працездатного віку – до 8,6 %. Реальні доходи населення зростуть незначно – на 2 % (при цьому найгірші очікування – падіння на 5,7 %, найкращі – зростання на 5 %)», – додається в прес-релізі.

Дефіцит публічних фінансів в 2010 р., за оцінками учасників консенсус-прогнозу, очікується на рівні від 2,7 % до 8,1 % ВВП.

«Основне джерело покриття дефіциту прогнозується за рахунок внутрішніх запозичень, при цьому багато учасників припускають, що відкриється зовнішній ринок комерційних запозичень», – відзначається в прес-релізі (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2009. – 16.12).*

Промислове виробництво в листопаді 2009 р. вперше з початку кризи відновило зростання, яке склало відносно листопада 2008 р. 8,6 %.

Про це говориться в повідомленні Державного комітету статистики.

У цілому, за період з січня до листопада цього року промвиробництво знизилося щодо аналогічного періоду минулого року на 24 %.

У жовтні 2009 р. відносно жовтня 2008 р. промвиробництво знизилося на 6,2 %.

При цьому в листопаді порівняно з жовтнем-2009 обсяг промислового виробництва зменшився на 1,9 % (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2009. – 16.12).*

Нацбанк заборонив банкам обслуговування кредитних карт в іноземній валюті. Так у Нацбанку роз'яснили заборону кредитування в іноземній валюті, що була введена 24 листопада.

Фактично, кредитні валютні картки перетворюються на валютні дебетні карти – тобто їхні власники не зможуть витратити більше грошей, ніж є на рахунку,

пояснив співробітник прес-служби НБУ О. Репін.

Також обмеження торкнуться і власників гривневих кредитних карт – за кордоном вони не зможуть «залізити в кредит».

Щоб обійти норми НБУ, кредитні установи можуть дозволити клієнтам розплачуватися валютними кредитками. Але фактично банки будуть надавати їм гривневі кредити, оперативно конвертуючи їх в іноземну валюту.

«Клієнт розраховується кредитною валютною картою за кордоном, з карти списується сума в євро, платіжна система передає цю інформацію в банк, а банк переводить суму в гривню за курсом платіжної системи. Погашати кредит клієнт буде теж у гривні», – роз'яснив заступник голови правління банку «Фінанси і Кредит» С. Борисов.

Але НБУ шукає можливості обмежити і такі операції. «Нацбанк хоче ввести правило, що за межами України можна розраховуватися тільки картами в іноземній валюті», – зазначив директор Української асоціації банків-членів платіжної системи ЕМА О. Карпов. (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2009. – 17.12).